

Det Europæiske Hus

NYHEDSBREV

Nr. 5

15. august 1996

ADRESSER:

DANMARK:
Skyttemarksvej 13,
4700 Næstved.
Tlf. (+45) 55 77 47 27.
Fax (+45) 55 77 47 67.

Formand:
Alfred Dam,
Christiansvej 8,
2920 Charlottenlund.
Tlf. (+45) 39 63 43 28.
Fax. (+45) 39 63 43 15.

ALBANIEN:
Zyre e Projektit,
Shtepia Europiane,
The European House,
Post Box 1726,
Tirana.
Tlf. 355 422 5422.
Fax 355 426 2767.

RUMÆNIEN:
The European House,
Str. Înfratirii (Siloz),
BI O, SC 1, Et 2, Ap 5,
1100 Craiova.
Tlf./fax:
0040 51 14 55 05

FRA IDÉ TIL VIRKELIGHED - MED JERES HJÆLP!

Eddison, Stjai og Andreas er flyttet ud fra det psykiatriske hospital i Elbasan. Den 5. juli rykkede de ind i *Vila Dea* i Tirana, hvor de kommer til at bo sammen med tre andre fra de psykiatriske hospitaler i Tirana og Elbasan. Det første albanske bofællesskab for mennesker med psykiske lidelser er en realitet.

De tre unge fra Elbasan, hvoraf den ene er psykotisk og udviklingshæmmet, hører ikke til de letteste her i verden. Når man som Eddison har ligget i sin seng i sin egen afføring og uden tøj, er det jo et spring at flytte ind i "verden". Alt er nyt og skal læres forfra.

Der skal arbejdes hårdt for at få det til at lykkes. Men til alt held har vi fået nogle utrolig gode albanske medarbejdere, der både har erfaring og engagement. Med det nyåbnede *Child Development Center* i Tirana og dets leder *Elida Cangorji* i spidsen. Og allerede efter den første måned er resultaterne og udviklingen markante og tydelige.

Sundhedsministeren har endda syntes så godt om idéen, at de albanske myndigheder har givet udflytningen status som modelprojekt for de udflytninger, der gerne skulle komme flere af i de kommende år.

Udflytningen af de 3 unge er et eksempel på, hvordan det kan nytte at gøre noget: Faktisk blev idéen undfanget under *Freddy Blak's* besøg i Albanien i december sidste år. Freddy Blak ville gerne sponsere en del af driften med indtægterne fra sine kogebøger, hvis *Det Europæiske Hus* kunne stable et projekt på benene. Og det har vi så arbejdet sammen med albanerne på at gøre i de mellemliggende måneder.

Men der ligger mange andre idéer og venter på en økonomisk håndsrækning for at blive til virkelighed. Ofte er det ikke så mange penge, der skal til. Men penge skal der bruges. For det koster noget at skabe udvikling og bedre livsbetingelser.

Det Europæiske Hus har derfor brug for Jeres hjælp. Det kan være en lille indsamling til en fest eller på Jeres arbejdsplads. Måske kunne I sammen være sponsorer for et projekt. Ring til kontoret og få en snak om, hvad og hvordan I kan være med.

Alfred Dam

ALBANSK BOG OG KURSER OM GRUPPE-PSYKOTERAPI

I maj blev der i Tirana afholdt 2 kurser á 14 dage i gruppeterapi for læger og sygeplejersker fra blandt andet Universitetshospitalet samt studerende fra Universitetet i Tirana. Undervisningen blev forestået af professor i psykologi Steven Smith fra University of Provo (USA).

Til brug for undervisningen - såvel på de nævnte kurser som generelt - gav det amerikanske forlag og forfatterne tilladelse til *Det Europæiske Hus* til vederlagsfri udgivelse af en albansk udgave af Irvin D. Yalom og Sophia Vinogradov's bog: *Group Psychotherapy* (American Psychiatric Press, Inc.). DEH's udgifter ved udgivelsen (oversættelse og trykning) blev derfor kun godt 600 \$.

Overlæge Anasta Suli har været ansvarlig for udgivelsen, og Alina Karauli har stået for oversættelsen. □

RUMÆNERNE LÆRER OM BRUGERINDFLYDELSE

I perioden 20.7. til 17.8.96 er 10 rumænerne på kombineret kursus-/institutionsbesøg i Danmark for at lære om dansk brugerindflydelse og demokrati.

Det Europæiske Hus har arrangeret et tæt program, hvor de rumænske deltagere får mulighed for at høre, se og diskutere vigtigheden af at tage brugerne alvorligt og med i beslutningerne; noget der er meget lidt kendt i Rumænien for øjeblikket.

Besøget er støttet af *Demokratifonden*, og programmet bringer deltagerne rundt i Danmark fra vest til øst med masser af besøg på institutioner, i kommuner, amter, Folketinget, hos brugerorganisationer o.m.m..

Deltagerne kommer fra forskellige institutioner og NGO'er (foreninger) i Dolj amt, hvor DEH længe har arbejdet med udvikling af de svagestes levevilkår. Der er derfor grund til at tro, at denne type besøg vil kunne inspirere rumænerne til at prøve lidt brugerdemokrati, når de kommer hjem.

Vil du vide mere om besøget, så kontakt Henrik Hochheim på DEH's kontor, telf. 55 77 47 27. Her kan du få program og andet materiale. □

COMMITTEE OF SOCIAL AND PSYCHIATRIC REHABILITATION

I marts 1996 afholdte *Det Europæiske Hus* en konference i Albanien om udviklingen af psykiatriområdet. Efter konferencen besluttede de 3 involverede ministre at nedsætte et samarbejdsorgan, og DEH's chefkonsulent Henrik Haubro blev anmodet om at deltage i udvalgets arbejde.

Aftalen er nu også godkendt af premierministeren.

De to erklæringer aftrykkes nedenfor:

REPUBLIC OF ALBANIA COUNCIL OF MINISTERS

DECISION (Project)
for

"The Social og Psychiatric Rehabilitation"

Up to the proposal of The Ministry of Work, Emigration and Social Support; the Ministry of Health and Environment Protection and the Ministry of Education, according to the law Nr. 7710 dt. 18.05.1993 on "The Economic and Social Care".

The Council of Ministers:

DICIDED

1. To establish the Committee of Social Psychiatric Rehabilitation.
2. The Committee of Social and Psychiatric Rehabilitation is composed by 9 members. It is consultative, interministerial and interprofessional. It involves the Ministry of Work, Emigration and Social Support; the Ministry of Health and Environment Protection and the Ministry of Education.
3. The members of the Committee and its Chairman are appointed by the Prime Minister. The relative Ministries are represented in this Committee by the Vice Ministers.
4. This decision enters in law immediatly.

PRIME MINISTER
ALEKSANDER MEKSI

REPORT**on the Project - Decision of the Council of Ministers
for "The Social and Psychiatric Rehabilitation"**

In our country, until now the psychiatric and the social matters have been treated separated from each other and as functions of the narrow professional overviews of the relative Ministries.

The social and psychiatric rehabilitation means the collaboration of both medical and social care on the individuals with social and psychiatric problems.

This collaboration needs a lot of conditions, means and professional preparation, to be realized. It also means a more scientific oriented education of the new generation of doctors and social workers.

For the start of work has been proposed the establishment of the "Committee for The Social and Psychiatric Rehabilitation", which will include the Ministry of Work and Social Protection, the Ministry of Health and Environment Protection and the Ministry of Education.

The Committee will be of a consultative character, will direct the relative Ministries and the Government into the improvement and development of the legislation acting in this field, and also in the development of the administration in central, local and institutional level to make possible the collaboration during the intervention.

Also it will make suggestions for the Ministry of Education and for the University, in order to have a better Education, for a common intervention in cases of treatment of "The Social and Psychiatric Rehabilitation".

Approving this project-decision we start a long way of interministerial collaboration, which will improve the method used in our country until now regarding "The Social and Psychiatric Rehabilitation".

Engjell Dakli	Maksim Cikuli	Xhezair Teliti
Minister of Work	Minister of Health	Minister of Education

Med henblik på at inspirere udvalgets arbejde er der tilrettelagt et studiebesøg for de pågældende ministre og en række embedsmænd i Danmark 7.-14. september 1996. Studiebesøgets program er tilrettelagt under titlen: "Democracy, decentralisation and social psychiatry", og det støttes af Udenrigsministeriet, Demokratifonden.

Ydl. opl. hos Henrik Haubro, telf. 55 77 47 26. ☐

LITHAUEN

I slutningen af april måned deltog Alfred Dam som formand for Nordisk Forbund for Psykisk Udviklingshæmning (NFPU) i den litauiske forældreforenings årsmøde i Vilnius.

Samtidig var der tilrettelagt besøg på en række statslige og privatdrevne institutioner samt møde med borgmesteren i Vilnius og Undervisnings-, Social- og Sundhedsministerierne. NFPU vil tage forskellige initiativer for at støtte arbejdet for psykisk udviklingshæmmede, specielt vil nationalkomitéerne på Færøerne, Island og Danmark gå ind i dette.

Alfred Dam havde yderligere drøftelser med den litauiske vanføreforening om et meget stort projekt, som firmaet Dan-Lit Consult havde prøvet at igangsætte i Vilnius, og hvor firmaet ønskede DEH som samarbejdspart, specielt vedrørende uddannelse og drift. Et stort halvfærdigt sports- og rekreatiionscenter var påtænkt ændret til boliger for handicappede og rehabiliteringscenter. De økonomiske behov er imidlertid så store, såvel til færdiggørelse af byggeriet som til driften, at det overstiger *Det Europæiske Hus's* kræfter. Færdiggørelse af byggeriet er således anslået til at koste 2 mio \$, og den litauiske regering til antagelig ikke have råd til at drive centret. DEH har derfor måttet meddele Dan-Lit Consult, at vi ikke kan gå videre med det påtænkte samarbejde om denne opgave.

DEH har i forsommeren bistået Aalborg kommune og det litauiske socialministerium ved viceminister Vilija Blinkeviciute med at udarbejde et større detaljeret projekt til udvikling af forsorgsarbejdet for udviklingshæmmede.

Ansøgning til delvis finansiering af projektet er af Aalborg kommune og det litauiske socialministerium indgivet til Ecos-ouverture programmet: "Baltics Small Projects Facility".

Udover det konkrete udviklingsarbejde med ikke mindst uddannelse af personale og vejledning til den litauiske interesseorganisations lokale kredse, indeholder projektet - efter ønske fra litauisk side - initiativer som kan hjælpe og koordinere de udenlandske (specielt nordiske, tyske og amerikanske) organisationers indsats for udviklingshæmmede i Litauen. ☐

BINDERNÆS

I sidste nummer af NYHEDSBREVET nævnte vi efterskoleprojektet, som vi var ved at stable på benene sammen med Bindernæs Efterskole i Rødby. Vi kan nu fortælle, at *Demokratifonden* har bevilget kr. 280.000 til dette projekt. Det betyder, at vi kan gennemføre projektet helt som planlagt.

I denne forbindelse kan nævnes, at DEH mange gange har fået støtte fra *Demokratifonden* til projekter som dette eller lignende. *Demokratifondens* formål, er at skabe mulighed for, at Danmark med sin lange demokratiske tradition kan bistå lande i Øst- og Centraleuropa samt udviklingslande med at fremme demokratiske samfundsforhold og respekt for menneskerettighederne. Og det er jo også en rolle, som DEH gerne påtager sig. □

**RUMÆNSKE BØRN OG UNGE
BESØGER DANMARK**

Foreningen *Rumæniens Glemte Børn*, der er en selvstændig sektion af *DEH*, er værter for 41 ferie børn og unge. Børnene skal bo en måned hos danske feriefamilier, spredt over hele landet.

Halvdelen af børnene har været hos "deres" familier før, mens resten er i Danmark for første gang. Ferien skal bruges til at samle kræfter og oplevelser - og føle fornemmelsen af at være i en familie. Alle børnene er nemlig forældreløse og lever på forskellige specialskoler, og er uden kontakt til deres egne familier.

Thinggaard busser kører børnene frem og tilbage til en meget favorabel pris, og *Rumæniens Glemte Børn* har modtaget støtte fra flere sider, bl.a. fra *Dronning Margrethe og Prins Henriks Fond* og fra *private legater*. *Udenrigsministeriet* har hjulpet ved at bevilge fritagelse for visumgebyr til Danmark.

DEH takker for denne hjælp til at gøre besøget muligt. Skulle nogen have lyst og mulighed for at bidrage yderligere, er der god brug for støtten.

Vil du vide mere om denne del af foreningens arbejde, er du meget velkommen til at kontakte

formanden for *Rumæniens Glemte Børn*: Sonja Hansen, telf/fax 74 65 94 23 eller *DEH's* kontor, telf. 55 77 47 27.

INDSAMLING TIL ALBANIEN

Vi skal igang med at sætte et hospital i stand i Elbasan i Albanien, og i den forbindelse har vi brug for en hel del ting. For at sige det lige ud, så har vi *brug for alt*, da det eneste, vi har, er huset (i dårlig stand). Materialer til istandsættelse har vi eller er vi ved at skaffe.

Det er altså *inventar*, der er brug for, og det gælder alt fra de mindste ting op til de store ting:

Køkken: Gryder, pletter, pander, tallerkener, kopper, krus, glas, knive, gafler m.m..

Opholdsstue: Stole, borde, billeder, reoler, hylder, TV, radio, tæpper, nips m.m..

Soveværelse: Senge, skabe, madrasser, dyner, hovedpuder, sengelinned, håndklæder m.m.

Børneværelse: Legetøj, barnesenge, barnestole m.m.

Hvis I har noget, som I mener kan bruges, eller hvis I kender nogen, som samler uden at vide til hvad, så ring venligst til Henrik Hochheim på *DEH's* kontor, telf.: 55 77 47 27. Transporten kører til Albanien den 4. september 1996. *DEH* har evt. mulighed for at afhente, hvad I kan afse, men vi er selvfølgelig taknemlig for at få det bragt. På forhånd tak! □

FERIE

På grund af ferie vil *DEH's* kontor ikke være fuldt ud bemandet i perioden 19.8. - 9.9. Det kan derfor forekomme, at I ikke altid kan komme til at tale med nogen, men ryger ind i telefonsvareren. Vi vil selvfølgelig sørge for at stille telefonen om og i videst muligt omfang have nogen på kontoret, men hvis dette ikke kan lade sig gøre, håber vi på forståelse. □

Redaktion:

Bodil Holvad, telf/fax 54 85 95 99